

FELEZŐIDŐ

1974

VÁD

Anyám, midőn világra hoztál,
apolgatva is megátkoztál!
Dühös bömbölésem hallgatva,
meg-elátkoztál apolgatva!

Miért lettem rabja a szónak?
miért égem ízét a sónak?
miért nincs nyugtom vízen-földön,
bárányfelhőn, az égen, zöldön,
bennem lobogó tábortűzön, –
miért, hogy magam folyton űzöm,
s szemem még csak egy szöszke szűzön
se pihenhet el; ó, miért
féltekedem valakiért;
miért, hogy mindig csak *kitűzöm*,
de el nem érhetem soha?
mért, hogy ennek ez a sora?
és hogy utolsó vacsora
minden, de minden étkezésem,
és hogy sétálnék mintha késen,
s a csatlakozást mind lekésem,
s hogy égnem kell másfél-egészen
és készülőben, sose-készen;
és izzanom, mint csak az izzik,
aki már magában se bízik,
és ha asztalhoz ül vele
akárki édes hávere,
nincs ott a lelke, csak a teste;
s mért engedem meg, hogy kilesse
lesetlen magányom az este,
és miért fáj a más eleste
és miért fáj a magamé,
s agyam, e rongy, ez a gané
miért, hogy öröl folyvást-folyton,
csak hogyha alkoholba fojtom,
csak akkor, akkor, akkor áll el;
s miért, hogy szívem rendre ráver-
rádobban minden éles hangra,
és elmémre, e szent-bitangra
sosem tudhatni, hogy mikor

számíthatok; s belém tipor
minden-egy talp, mely mást tapos;
s mért látom szürkének, lapos-
unalmasnak a harmatos
virágmezőt is olykor-olykor,
s miért nincs oly pilula, oly por,
hogy költöztessen vak közönyt
belém, midőn reám köszönt
a frontátvonulások hiszti,
s miért nem nyugtattok meg, hisz ti,
mégis csak ti, *ti* vagytok *én*.

Ó, békélést e jaj-tekén!

Anyám, midőn világra hoztál,
apolgatva is megátkoztál!
Dühös bömbölésem hallgatva,
meg-elátkoztál apolgatva!
Fülem zenére mért hegyezted!
hogy ne ülhessek sose veszteg!
s miért, miért kell hogy szeressem!
mért nem születtem impotensnek!
én, a pucér életre-tárt!

S miért szültél velem halált!

KYRIE

Könyörülj rajtam, Uram, mert ellankadtam;
gyógyíts meg engem, Uram, mert megháborodtak
csontjaim! (6. Zs. 3. v.)

Mint Krisztus, midőn született,
a nem-sejtett feszületet
bömbölve már mint csecsemő –
sírok befelé – engem, ő,
a cserbenhagyó, hűtelen
– hisz nem vagyok *biüntelen* –
eléget – éget szüntelen;
ó, mennyi, mennyi bűn terem

egünk, lelkünk, szívünk alatt –
hogy fiainknak is marad
s unokáink fiainak.

Fárasztó volt a mai nap.

S most sírom a fészületet
– egy hosszú, sejtetlen tusa
bömbölő kicsi Krisztusa,
– akkor, midőn megszületett.

MIÉRT

Magadnak aki könnyű voltál,
miért vagy súly a nyakamon?
Ezt a mázsányi ürességet
levetni, hol a hatalom?

SZAMÁR

Ó, én nagyon tudtam szeretni
s gyűlölni is tudok nagyon.
Míndez már-már emberfeletti-
alatti szegénység s vagyon.

Ó, én nagyon tudtam szeretni,
csak szerettetni nem tudok.
Lenyűgözőnek emberfeletti-
alatti hétalvó sulyok.

Ó, én nagyon tudok szeretni
és vágyom szerettetni már.
Nem ember-alatti-feletti
dolog ez – csupáncsak számár.

LILLA VITÉZRE EMLÉKEZIK

Utas! Itt fekszik Vitéz.
Egy nap XXIV óra: ennyit ére. –

Istenem, istenem, jó fiu volt.
Engemet is szeretett – meg a bort,
ennivaló volt, hogyha bomolt.

Máskor egyébként – mafla, fiús.
Herkules? – áh! se nem Antonius;
mondta: szerelmünk mennyei juss;

mint pap a szószékről – csak a rút
képe ne lett vón! –, szép-szomorút
szólt, hogy az ember majd' elaludt;

szája, akár a motolla, kereplő,
ő maga théatromba szereplő
komódiásra fajzott; – de szeplő,

nem, sose volt, mint versbe kitette,
mellyemen, és haragudni miatta
szűnni sosem fogok én, ebugatta!

Mert hazug ám mind, azki poéta,
hogyha dicséri is ez-az-mijét a
kedvesinek – ugyan, áh, sose látta.

(Még ha ki *nézte*, se *látta*, nem ám –
no, hisz adott is volna anyám,
hogyha fülébe jut: megmutatám!)

Majd meg, utána, hogy ide hagyott,
járta gyalog Baranyát, Somogyot,
biztosan egyre ivott s lefogyott.

Úzte örökkön a másnapi gondot,
elkeseredvén, jól odamondott,
s szidta magát, dühösen, a bolondot,

mért lett poéta... Istenem, ó,
hogy röpül így az idő, az idő –
van negyvenegy éve, hogy ITT FEKSZIK ő.

Jó fiu volt, elment potya-lesre
mindenüvé – hozzánk be sok este! –,
mert a falatját sohase kereste

meg – a borát még annyira se
(s még kettőnkét! – ha hitvese
leszek! – hát mondják, érdemes-e?).

Istenem, istenem, jó fiu volt.
Engemet is szeretett – meg a bort,
ennivaló volt, hogyha bomolt.

...míg ezt leírom – –
ó, szélesebb évek, szárnyas iram!
(Psz, pszt, hamarább hazajött az uram.)

ASSZONYOM!

Ha csupán a szerelmen alapuló házasság
erkölcsös, akkor a szerelem elmúltával
a házasság erkölcsteleenné válik.

(Engels)

Megöregedni nem fogunk
egymás mellett – nos, Asszonyom,
megesik ez másokkal is,
kiket “a bánat súlya nyom”.

Mert minket, Asszonyom, bizony
nyomogatott és nyomogat.
De kérem, hagyjuk sújba most
a vádakát s az okokat,

hogy aszongya: ki a hibás:
jómagam-é vagy Tekegyed.
Mert bűnös, ocsmány vétkező
ilyenkor mind a két egyed –

vagy ha úgy tetszik: büntelen,
ártatlan bárány, miegyéb.
– Mindegy – mondhatja valaki –,
ha megfőzték, hát megegyék. –

Esszük. Rágós, de nyelni kell –
a szólás szerint: ez vagyon.
Embernek lánya-fia: ne szeresd,
se ne gyűlöld egymást agyon.

Úgyis másutt kereskedik
Kegyed (Mely Szép a Szerelem!) – –
Hát csak folytassa, Asszonyom.
De nem velem. De nem velem.

ÉLNI

Élni csak érted érdemes?
kötelesség? vagy érdem ez?
csak kötelesség? vagy *csak* érdem?
imádni egymást – – no, ne térden,
égi alázattal dicsekvőn –
pucéron inkább, ágyba-fekvőn
és fölkelőn és csókban állig,
midőn a test tüzesre válik,
midőn a menny, az éden-lágy-ég
beléd költözik, kemény ágyék,
midőn a lélek meg a test
az életet, e szögletet
kerekre csiszolja, mikor
maradéktalan földi por
marad csak utánunk; midőn
*fiat lux*nak értelme lőn –
nem kötelesség – érdem ez.
Hogy érdemes. Hogy érdemes.

ÉJ ÉS CSEND

Éj és csend és halálnak árnya.
Meglíbben, lám, a pálma szárnya
szobámban, verdes, mintha szállna
valami földfeletti tárna
felé, levélzetet kitárna,
szivárvány-zivatart lehozva,
szívem, tereád záporozza,
szívem, te szigorú kaszárnya,
szerelemé, vigyázzban állna
minden idegem, vérerem,
vigyázzban, mint a félelem –
mintha terád várna, ha várna,
éj és csend és halálnak árnya.

TEDD, HOGY SZERESSEM

Tedd, hogy szeressem magamat,
tedd, hogy az agyam, hogy a testem
ne csupán percekig szeressem,
mint eddig – mert csak így lehet
Téged is, jaj, szeretnem, szívem,
ne szélsőségesen, de híven,
ne ily szeszélyesen, de hűn,
én csúnyácskám, én gyönyörűm,
én ósdi “keserédesem”,
kencétlenül is ékesen,
hogy világ minden éke sem
ér föl vele. Tedd, hogy a tested,
gyönyörködven, magad szeressed,
Tedd értem, magadért te tedd
kibírhatóvá ezt az életet.

VIRÁGÉNEK

Jaj istenem istenem,
tönkretesz a szerelem,
se nappalom, se éjjelem.

Nappalom csak kínos,
éjjelem keserves,
megnyugvásom immár nem lesz.

Nem lesz nyogovásom,
lesz csak bujdosásom,
váratlan várakozásom.

Jajistenemistenem,
tönkretesz a szerelem,
se nappalom, se éjjelem.

Termő tavaszi gyászom
nyáron-őszön vigyázom,
télen majd vígabbra fázom.

PERC

Csüggök rajta csüggedetlen,
csügg ő rajtam csüggeteg,
mint a ki nem hült egekben
függenek kihült egek,
vég időkig тұrhetetlen,
amit тұrve űlhetek,
csügg ő rajtam csüggedetlen,
csüggök rajta csüggeteg.

AZ ÉDEN KAPUJÁBAN

Ez itt az Éden kapuja.
Buja virágok és buja
páfrányok, zablátlan tenyészet.
Itt ismeretlen az enyészet,
Itt ismeretlen az örök
kárhozat; még a délkörök
csak szunnyadnak a kiüzendő
emberi agyban, a jövő
titkában. Hát ez itt az Éden.
Embernek lenni még nem érdem,

de kiüzetni, egy számár
fehérnép miatt is akár,
valamit mégis nyom a latban,
engedelemben, akaratban,
valamit nyom – nyom valamit,
s ráadásul – sajnos – tanít.
Nappalaim és éjszakáim
egytestvérek. Mint Ábel s Káin.
És bele nem nyugszom, bár értem,
hogy itt mi, araszolva térden,
kívánczunk. Mert itt az Éden.

HAGYJ ÖRÖKRE

Asszonyocska, édes ízem,
madaracska, kicsi csízem,
énmellettem tűzön-vízen,
kiábránduláson, tízen
és kiránduláson, százon,
véled együtt szívig ázom,
és meggémberedve, fázón,
összebújva és vigyázón,
hogy ha végre, csókraváltan,
ten tüzedbe beháltam,
künn maradjon a világ,
és csak csillagok, lilák
és manónyi dáliák
követhessék állton álmom.
Hagyj örökre belédhálnom.

BORÚRA DERŰ

Ó, pokolian egyszerű.
Jön, jön, jön borúra derű,
jön, jön, jön derűre ború
és nyárra szent ősz, újború,
és őszre, szentre, százszorszönt tél
és rá elátkozott tavasz,

és nem üzentél, nem üzentél
szomorú rügyekkel havazz
szívemre, és a nyári gyászos
zivatar, zápor, jégkalászos
visszaüzen, visszaüzen,
én cemendém és én szüzem,
hogy ez élethossznyi üzem
– a jaj-enyém, a jaj-tied,
vagyunk míg földfölöttiek –
oly pokolian egyszerű.
Jön, jön, jön borúra derű.

BELÉMHALNI

Istenem, kit ószeren
vettem, légy ma óvszerem,
óvj az ebtől, óvj a sebtől,
óvj a tökéletesebbtől,*
hagyjál engem, balga tagot
és kipletykált hallgatagot
látszatomnak látszanom,
hagyj továbbra játszanom,
bár lehet, hogy léha, talmi.
Hagyj magamba belémhalni.

* “...mert tudjuk, hogy a’ jónak mindig legnagyobb ellensége
a’ legjobb.” (Vasárnapi Újság, 1842; 427. sz.)

HULLÓCSILLAG

S mikor összeadtak,
lehullott egy csillag.
(A báránka; Nagy Kálmán ford.)

Házasodik a halál!
.....
jaj, magát, csak magát
ne ejtse teherbe!
(Szabédi)

Égem az augusztust, a múltót.

Ó, mennyi, mennyi csillag hullott
fölöttem, köröttem.

Mennyei, földi, pokoli
pályája-törötten.

Augusztus, hullócsillagok.
Estük helyére ballagok.
fényességes esés alatt
még hamvuk hamva sem maradt.

Még hamvunknak se marad hamva.
Augusztusban, égve, zuhanva
pokoli fényességesen.

Esem, Uram, esem, esem.

(Házasodik a halál!
Jaj, ha engem el talál
venni keservre!
Add, Uram, add, Uram,
vigyem véle válóperre!)

POGÁNY ZSOLTÁROK (Dolce stil vecchio)

Nem szánom én az ostobát,
kinek üres a mennyek boltja:
ki méltó látni a csodát,
az a csodát magában hordja.
(Babits)

1

Harangoznak Monostoron.
Isten, kegyelmes ostorom,
add, légyen égi kóstolóm
e hang, amely az ős torony
egéből hajnal-nász-toron
– szerelmetes szent pásztorem! –
száll légen-égen át, orom,
tető fölött, a házsoron,
Isten, kegyelmes ostorom.
Harangoznak Monostoron.

2

(B–A–C–H)

Bezárattam, be, örökre,
földi halálos körökbe,
elmulás, fogadj örökbe.

Akkor kérlek, amikor már
keserves volna, ha volnál,
hogyha énellenem szólnál.

Csak úgy szólok mint szolgámnak,
csak úgy, mint akire várnak
megszelídítetlen árnyak.

Hatalmam ha van – nem hullás:
de a szünetlen indulás,
az újrakezdődő mulás.

3

Add látnom, élő hatalom,
kínjaimat ravatalon,
kuruzs-guruzs-bájitalon
szerelmetes hivatalom
segítsen, égő hatalom,
kínjaimmal ravatalon.

4

Egyetlenem, édes halálom!
egy-mindenemet fölkinálom,
minden-egyemet, minden-egyem,
csengő barackom, csókos meggyem;
s mint ki végső nyugalmat kíván,
téged szólítván, téged híván,
egy-életemet fölkinálom,
egyetlenem, édes halálom.

5

Hat éjen át és hat napon
csak szíved, szíved hallgatom.
Hat napon és hat éjen át
zsoltár ez, himnusz, szerenád.
Hat napon át, hat hosszú éjen
ne hagyd, hogy nyugalmad kiméljem.
Csak holnapunkat hallgatom
hat éjen át és hat napon.

6

Csupa halál, csupa gyilok!
ne nyúlj hozzám, mert meggyulok!
Írva vagyon pedig: ne ölj!
Halálon túliglan gyötörj!

Méreg, kígyóé, ajkadon!
Méregess meg – itt az alkalom
végezni vélem véglegest!
Egész életem még ez est.

Lidércálmaim szétharapd!
Álmom jövőjét rendbe rakd!
Jövöm álmaért, a tüzes
mennybéliért meg most fizess!

7

Megfáradtan, megtörötten
fekszem itten már örökben,
mint ha égi víg körökben
elfeküsznek angyalok.
Már a szem se lát, se árnyal,
meg se küzdhet sok-sok árnyal,
már a gondolat se szárnyal,
jár a szó is csak gyalog.
Moccanatlan már a test is,
kerge, kába, lomha, rest is,
sújtaná mikéntha pestis,
ördögátka-áhitat.
És fejem kebledre hajtom,
és a bordarácsos ajtón
szól a szív – hallom – sohajtón,
és nyugalmad átítat.

8

Elmuláson innen
megsegítsen minden,
elmuláson is túl,
hol a lélek tisztúl,
hol tisztúl a testtől,
a fölöslegestől,
elmuláson innen,
hol megsegít minden,
hol a lélek pizska,
ez a földi-tiszta,
egyetlen valóság,
test, szeszélyes jószág,
elmuláson innen
megsegítsen minden,
aki beléd tisztúl
elmuláson is túl.

9

Mini oki boldogságba záratott,
törődöm, öröklétre fáradok;
kételyeimben kérhetetlen ingass,
bújj hozzám – ringassalak, ringass.

10

Eretnekségben-hitetlen:
segítségül vagy hitemben,
kárhozatnak kell kitennem,
hivőnek, magunkat.

Mennybéli szent kárhozásnak,
kínjai hogy kéjjé vásznak,
pokolbéli áldozásnak,
mit csak szent, ki unhat.

Vagy, vagyok, vagyunk a szentség,
külön-külön nincsen mentség,
mindig kettős a mindenség.

11

Csodától-terhesen
fogadj el, kedvesem,
csodára-éhesen
ez öröklét-lesen,
csodára-éhesen
fogadj be, édesem.

12

Mert a gyöngesség kilesett,
nélküled vagyok elesett
és gyámolatlan, keresett
örömeimnek keveset
örvendő, félig-feleset:
nélküled vagyok elesett,
ha a gyöngesség kilesett.

13

Meguntuk magunkat,
mint ahogy megunhat
mennyet a szent,
ördög a poklot –
földre ha botlott,
üldözi csend,
üldözi kénbűz,
falka miként üz
őzike-riadalmat – –
megannyi miéltre
itt a miénk – de,
Halál, hol a Te hatalmad?

14

Mi lett volna, mi lett volna,
mit szólna a szó, ha szólna,
mit hallgatna a csönd, hallga,
mit badarogna a balga,
bölcselkednék a bölcs bölcsen,
mi volna, ha az időt sem
kéne félnünk –

mi lett volna,
ha a búzától a polyva
el nem válik, hogyha nem kék
az ég, hogyha ritka vendég
egy kis öröm –

jaj, mi volna,
ha első szél széjjelszórna,
jaj megéernem, jaj megélnem –

s jaj, mi, hogyha te meg én nem – – ?

15

Mennei	mérlegen	mérettünk.
Mária,	könyörögj	érettünk.

NAPSZAKOK

Ó, be félem a sötétet.
Szemen keresztül megétem.
Romló szememen keresztül.
Szemhéj verdes, pilla rezdül.
Kis halálok, éjszakányik.
Életre ha reggel rányit
elmém, s elkezd zakatolni
(istenem, lelakatolni
hogyan lehetne egy parányit?),
ó, be félem a világot,
félek fényt, félek sötétet,
Ez megmar, amaz megétem.
Ily bolondot még ki látott?
Nem vágyom már útra, tájra,
sem örömmel és se fájva,
nem vágyom se rigófüttyöt,
tavaszi fát, amely rügykőd,
törzsös tölgyet, bütykös bükköt,
hóhullást, fenyőszagot.
Csak egy békés napszakot.

SOROK EGY TÉBOLYDA FALÁRA

(Egy gróf Szépapja még paraszt.)
– *Tudjátok meg mindannyian:*
fiam volt Ő! az én fiam!
az én fiam volt – tudom azt! –

Ó, elszabadult a pokol.
Miért? mikor? s ki tudja, hol?
És a kénkö, a viharos,
ki tudja, meddig záporoz!

Vér! ólom! Embernek fia!
Halálos nagy komédia!
Onts könnyet, azilum fala!
Hörögj hasadtan, fuvola!

Se mentség már, se menedék,
Íté – ha lesz – a maradék.
Nem kiút – épp csak út a tett.
Finita. Elvégeztetett.

(Ó, elszabadult a pokol –
[Egy örült naplója – Gogol – –]
nem, amit író kiagyal:
de amit az önkívület
partján még papirosra vet
Döblingben a legnagyobb magyar.)

DÍSZSZÁZAD

Mikor az utolsó baka is fűbe harapott,
és szétlövetett az utolsó löveg,
s az utolsó tankban bennégett a legénység,
s az utolsó röpülő lezuhant –:
kivonult a díszszázad a frontra,
dísz-százados díszkardját kivonta,
s a század tette, amit tanult:
tisztelgett feszesen.
Aztán a százegy dísz-halott
díszsírhelyet kapott.

LAGZI

lakodalom hegyen-völgyön
varkocsáig izzadt hölgy jön
csurom-lagzi varkocsa
nem ámitás nem kacsa

vőlegény is vagy on itten
félig mámoros kisisten
a menyasszony száz szoknyáját
lehámozni ki segítsen?

a vőlegény álmos hozzá
pedig már az asszonyt hozzák
segít magán ha akar
hiszen ezért fiatal

hiszen éppen ezért józan
amíg lehel párba húzzon
mi lesz aztán mi lehet még
kilenc hónapig ehetnék

FOHÁSZ EGY HETÉRÁHOZ

Kis hetéra, kis hetéra,
jó borok nekül mit ér a
szellemes szümpózion?
S nélküled, ki csókkal, sokkal
késlelteted móddal-okkal
szellemi erózióm.

Kis hetéra, kis hetéra,
szívemre tolúl a vér, a
lüktető, ha ajkad ér.
S bár halálon is kifogna,
mondom én, hogy meghalok ma,
meghalok az ajkadér'.

Kis hetéra, kis hetéra,
csókolj untig, erre kér a
szűnni szánó szerelem.
Az kemény percet ragadd meg,
pernyi öröklét marad meg.
Én veled és te velem.

RÓMAI MURI

Már ha jól eláztatok,
s már az úrnő frászt kapott,
s már a ház ura kiun,
s már a vomitorium

büzlük úgy, hogy messze érzik,
s az nyomástul orra vérzik
mindenkinek, s lígve lóg a
pókos testeken a tóga,
s fullaszt már a rózsa szirma,
s már Calullus verset írna,
hogy minő bagázs hever ma
itt, s miféle rút devernya
folyt, hány szüzlányt ejte meg
részeg kan, s míg lejtenek
táncos rabnők, s míg lehány
szomszédságát valahány, –
míg az idő így telik,
míg magukat éldelik
felsőbbjeid, Örök Város,
Örök Nemléttel határos,
patriciusi murik
(kezdetük-végük soha,
mert itt nincs *honnan-hova*) –
ők sem feledtethetik
végül is – ki az ur itt.

VIGASZUL

Hétnapi gondok, ronda-bolondok serge kísért.
Fő a fejünk hol a tegnapiért, hol a holnapieért.
Dobban a szívünk, csobban a vérünk valakiért.
Munka szerelme: kaccan az elme, ha vagyon, aki ért.
Sanda a hála, ám int ama Kánaán, ama Föld, az igért.
Ó, se so báyadaj, forrjon a vágyad, hagyd, ne kíméld.
Forrj, ha előnt, számúzd a közönyt, se so légy te kimért.
Ó, ne búsulj kicsikém, kicsit én ha imádlak, számít-e bárki,
 hogy megítél?
“Tengve a drága kenyéren unalmasan itt nyavalyogni
 mit ér?”

(Babits)

ÉSZAK

Elnyúlva engedelmes ágyon,
Uraim, gyakorta visszavágyom
Északra, hol oly zöld az ég,
“az ég, mely hozzád illenék”,
oly zöld, hogy el sem hiszitek.
Tanuljatok tőlem hitet.

AZ ORRBAVÁGÁS ELMARAD

Széles Anikónak

Én Jenőt mégis szeretem,
ő szinte már a gyerekem,
mert valahányszor orrba vágott,
mindig hozott egy szál virágot.
(Gulyás Pál)

Angyali, angyali hölgy,
kinek egykor könnyelműen
verset ígértem –: vedd szívesen
mesteri fércművem;
furcsa, íme, címe, ríme,
komolyságnak, lám, a réme,
nem is olyan, mintha rína.

Midőn az Úr kegyét ontá, s
rám rontatás, Terád rontás
származék belőle:
nincs, azóta sincsen
menekvés előle;
megpihelve olykor-olykor
s kapván friss erőre:
így cicázunk körbe körbe –
egyesek szerint
előre.

Amikor én kicsi voltam,
a fejlődést gyakoroltam,
növesztettem fület, kettőt,
orrot – nem is aprócseprőt –,

száját, azazhogy szó-szórót,
szemel, szemlélni a kórót
s a virágot s a világot
s benne – amint kiviláglott –
 Tégedet, angyali hölgy,
 kinek egykor könnyelműen
 verset ígértem – vedd szívesen
 mesteri fércművem:
címe, ríme, íme, furcsa –
így jár, aki kitanult, s a
rendes szóval be nem éri, –
főleg, hogyha egy hölgy kéri.

Most aztán, hogy nagyot nőttem,
már csak lejtő lejt előttem,
kikövezik a *miértek*,
sok-sok közöny, némi érdek;
nem mintha én *válaszolnék* – :
sok-sok *kérdéssel* tartozom még
 – őszi fának levele* –
 indulóban lefele.
Címem, rímem, ím, egy szálig
égő kérdőjellé válik.

Ennyi elég, hogy kitessék,
van még bennem kötelesség-
tudás, s hogyha orrba vágott
hallgatásom –: vigaszul
küldöm ezt a szál virágot,
mely Tőled megigazul
(látod, nem vagyok már képes
szólni másként, csak ily képes
beszédben; – e nem mai
ferdülésem szakmai).

Angyali, angyali hölgy,
kinek egykor könnyelműen
verset ígértem: – vedd szívesen
mesteri fércművem

* Olyan a költő póztalan,
mint a sóbafőtt szószatlan. (Sz. D. II.)

(fönnebb virágnak nevezém) –
s most, túljutván a nehezén,
tél-álomban, fél-imetten
állapítsuk meg mi ketten:
így megy biz a világ:
néha az orrbavágás marad el,
legtöbbször a virág.

ZUBOLY

Változatok

“...azonban, igazat szólva, ész és szerelem mai napság ritkán tartanak együtt. Sajnos, hogy valamé’k jó szomszéd össze nem barátkoztatja őket. Lám, tudok én furcsát is mondani, ha kell.”
(Szentivánéji álom, III, 1.)

s hogy meg akará látni a
szamárfejem Titánia
– oh én szerelmeses fülem –
és csókot esde éntülem
athénai erdőzugoly
mélyén szeretetett Zuboly
hol kankalin virít s ahol
a rókászó tacsó csahol

(Egy szörnyü víg tragédia, egy siralmas komédia
ó, Shakespeare János! ó, William Arany!)

életünkben a percek
és 100 000 bit/sec
és teccik tunni az atom
na jól kinézünk mondhatom
oh királynőm oh királynőm
várj epedve rám te várj hön
szíven tanálsz mint parittyakő
s rigófütty andalítja
lelkemet amely jár ki s be
vagyok Pyramus s te Thisbe
miként Hamlet Dánián
merengj el Titániám

bensömön mely zabra áhitoz
megteszi egy park is pázsitos
 végignyúlhatsz lágy gyepén
 hadd legellek körbe én

(Egy szörnyü víg tragédia, egy siralmas komédia –)

mindjárt az elején kilóg
a bevezető epilóg
 hölgyek urak cigányfiak
 egy játékot valódiat
 látnak íme nincs ima
 megakadályozni ma
 hogy ne érjünk szörnyü véget
 bóg a Fal – Oroszlán béget
 pár a pártát elveti
 s ásó-kapa-nagyharanggal
 lángszórával lenge tankkal
 fütünk majd be öneki
tessék mosolyogni rám
tragédiánk oly vidám
különben s egyébíránt
nincsen ember hogy a könnye
patakban ne folya-jönne
oly bús a komédiánk
 kis szerelemmel sok ésszel
 párunk majd' mindent átvészél
 így van ez vagy ezer éve
 s így lesz mostan is kivéve
 hogy ez egyszer újra esmeg
 minden épp fordítva lesz meg

és majd móddal és majd okkal
bevégezzük a prológgal
derülátó pesszimizmus
és kegyetlen humanizmus
ami kell és ami jó
erre vagyon ma mibennünk
fő-fő expozíció
és most szabadjon kimennünk

Titániám nem vitás
hogy nem megy obscoenitas

nélkül egy ilyen darab
ha végén fűbe harap
ki egymás – urambocsa' –
ajakát harapdosá
elvtársias összetartás
fűzte a Pyramus kartárs
szívét ama Thisbéhez
aki erkölcsre éhes
mert a nők már ilyen furcsák
s így lesz akkor a tanulcság
– mint a csontban a velő –
főlemelő s leverő

(Egy szörnyű víg tragédia, egy siralmas komédia
ó, Shakespeare János! ó William Arany!)

Zuboly mester Zuboly tata
mint született demokrata
Titániára írata
(karrierje legyen könnyebb)
egy kékfedelű tagkönyvet
mit Orrondi tervezett
a tündér-szakszervezet
számára – hát nem vitás
ez ám az egoítas
s aztán altruista módon
kérte feküdjék le ódon
sezlonára – övele
hol erkölcsöt művele

(Ó, Shakespeare János! ó, William Arany!
Hisz oly mindegy, hogy mint nevezzük,
ha lényegében úgymint ugyanazt
cselekedjük örökké – egészen addig,
míg megbékélünk földi röggé.)

athénéi erdőzugoly
kicsi világ ahol Zuboly
számárfejével bolyog
nagyvilág hol Zubolyok
bolyongunk – mi – számárfővel
sok-sok szerelmi manőver

nemtudói – s így a jobb tán
szerelmünknek úja-koptán
– földiek az égin –
csámcsogunk a régin
“vidám és jó volt s tán konok”
ugyé és hát a protonok
meg a dzsetek meg parmezán
de kivirulunk még az ám
s az Interflug s a Caravelle
s “tudok én furcsát is... ha kell”
s “hányini vetni meg száz bajunk”
de beleordít Zubolyunk
s “így-úgy-amúgy helyes!” – kiált,
s hallgatjuk váltig az *íát*.

FALSTAFF Változatok

“..való igaz, hogy nem vagyok hastalan,
de hasztalan sem akarom vesztegetni időmet”

“S gaznép, tovább! tűnj el, mint jégeső;
Hordd el patádat; új fedélt keress!
Mert Falstaff is mai humort akar,
Elég egy apród – hisz a frank fukar.”

(A windsori víg nők, I, 3.)

Gyerünk, Henry, jófiú,
még egy vad muri kijár,
ameddig nem vagy király –
léssz eleget savanyú
azután, ha ország gondja
nehezül válladra majd;
Sir John akkor maga hajt
föl kupát kupára; mondja
nagy-dicsekvőn:

– Szép idők!

Azelőtt, héj, azelőtt,
valamikor, valaha,
míg még taknyos vala a
fölség, ez a mostani
(viszkettessék valaga!),

ki már szóbaállani
sem hajlandó énvelem
– ifjúság, hajh, szerelem! –,
hányszor támogattuk egymást
düldögélve, s monda:

– Meglásd,

hájborzsák, te, vén kujon:
még a port is lefujom,
én, ennen fölséges számmal
székedről, ha majd kihallga-
tásra jössz –

és én, a balga,
hittem is (no, persze, rám vall); – –
gyerünk, Henry, jófiú,
még egy vad muri kijár,
ameddig nem vagy király –
akkor lesz, héj, sanyarú
sorsod! hermelinben boldog
nem lehet, csak a gügye –
no, ez fölséged ügye,
én uram és én királyom –:
én továbbra is kijárom
s félre-, aj, beh félrelépem
félrelépnivalóm! lépem
is beléremeg, s hevül
májam – győzőm emberül:
nem lesz egyetlen kupa
Albionban, hogy csupa
szeretetből csókomat
meg ne izlelné – bion,
tátsd pofádat, Albion! –;
végül aztán – hát igen,
fölcücsült kis Henrikem,
megeléged, megunod
százezer garázdaságom
és kimondod majd unott
pofával, hogy száraz ágon
hintáztván, végezze Sir John,
és utána eb se sírjon;
vagy tán mégis megleégszel
egy csekély számúzetéssel,
hadd bogozza balga sorsát
e pocakpálinkaborzsák

külhoni kurvák között,
oszt; ha összeütközött
ottan is az erkölcs, illem,
törvény, háztűz s más sok illen
marhaság őreivel,
ha megunták, mit mivel,
s ha a borból, már abból is
kifogyott, és a rozsólis
is megtészi – nos, toloncra
tészik, hogy még a rakonca
is ledűl amaz szekérrül,
melyre ez a hájkövért ül,
és elviszik tengelyen
át a hűvös tengeren,
viszik, viszik, vitten viszik,
és az úton sós lét iszik,
s meg sem állnak Antarktiszig,
ott aztán szépen kiteszik,
s partra gyűlnek, nézni meg
ily csudát a pingvinek;
ott aztán inába száll a
bátorság, s ha jó császára
a jó császárpingvineknek
(miközben az antarktisztek
buzgón antarktisztelegnek)
netán meg nem invitálja
– látván, hogy miként remegnek,
járva szinte antarktvisztet
ízei – egy kis pia-
zörgő-koktélpertira
(tudni kell, hogy ott a sok tél
mián megfagyott a koktél) –
hát akkor hiába várja
szegény Sir John, hogy a véget
(mely ott csont-fagyosra éget)
elkerülje; – abbion:
Isten véled, Albion,
áldjon Isten, Henrikem,
kórság lepjen el igen,
rücskösítsen randa ragya,
gagyád legyen Nessus-gagya,
palotád dög juhakol,
lepjen lepra, bujakór,

bűzhödözzél, hogy egy hőkre
se közelíthessenek meg,
kik gyűlölnék vagy szeretnek;
ránézni se tudj a nőkre,
légy kiátkozott eretnek,
maradj impotens örökre – –
aj, te mit is jár a szám,
engedj meg, de igazán,
ím, ezennel megkövetlek,
ez verset küldöm követnek:
bár izinknyi jámbor szándék
van még benned énrántam:
egyet kérek kegyajándék-
képpen: végleg ha lejártam
már előtted, és a csorba
ki nem köszörülhető:
fojtasd Sir Johnt hordó borba,
ottan aztán ülhet ő
(valahogy csak eltelik
az végső itéletig) –
szolgáltatott példát rája
Ángolhon históriája.
Ne is kérdd, hogy illik-e,
hisz megírta Willyke.

QUASI UNA FANTASIA (Egy őrült naplója)

Mint egy ábránd. Mint egy lidércnyomás.
Már ébrednél, csak hogy ne hallj, ne láss,
bár jól tudod, az ébrenlét se más.

Csak fordított, pokolbeli csicsíjja.
A dajka dörmög. Rossz fogát ha szíja,
vak álom. Quasi una fantasia.

Ábránd gyanánt. Mert sem Isten, se Sátán
túl mocskosat, túl szépet a föld hátán
meg nem tűr, férgek vad szerelme láttán.

Csak éppen quasi una fantasia.
Az ördög dörmög, segíteni híja
ős ellenségét. Megfeszül menny íja,

istennyila, mint egy lidércnyomás,
mennykő rossz álom, szemen vág, ne láss –
az ébrenlét se, az alvás se más.

Éjfél s dél közt sötlan sorait írja
lidércem, s tenget – most már semmi híja –
az ábránd. Quasi una fantasia.

ÉN, AZKI...

Czine Mihálynak

Én, azki azelőtt ifjú elmével
trópusoktól búcsuzám,
s csak az Erzsébetben éldelék kéjekben
töpörtyús túróscsuszán,
vagy, menván Budára, s beszopván butára,
ahol egykor Krúdy,
s hol a bordaszelet (nem téma, nem szerep)
még mindig valódi, –
búcsúzóul ízlett – isten veled, bifsztek –,
ám csakugyan búcsúzom,
bár köszvény- s podagrám nem parancsolt még rám,
sem pediglen a csúzom,
mindazáltal eme bajt, amelyet szeme
gazdájára zúdít,
nem engedi tovább követni a jóvát,
mármint ama Krúdyt,
csupán csóró prolit, ki olykor egy szolid
vacsorát és spriccert
enged meg magának, bármekkora bánat
(erről már sok vicc kelt) –
s ki tudná, még meddig, borjúnyúzó keddig
araszol és küszköd,
gyűjtván öntejére s sírjának helyére
parazsat vagy üszköt.

FELEZŐIDŐ

Kályhában tűz lobog.
Indulok, indulok.
Indulok tájaimra,
szemügyre venni mind.
A szem alátekint,
és lát sok buta pászmát
a Koponyák Hegyén,
hol a Testet vigyázzák –
nem tömérdek egyén,
hanem tömeg. Barázdák
agykérgen elmosódva.
A bőszület, garázdák
egyakarató sodra.
Éjfél. Éjfelelig
virrasztok, hogy midőn
(mikor?) elérkezik,
elérkezik, ne leljen álmom
elérkezik, ébren találjon
a felezőidőm.

GYERMEKEK

Rosszak? Nem mi, felnőttekül
vagyunk rosszak? Mint eleink
voltak, bizony, apánk-anyánk is –
ó, nem amiatt rosszak,
hogy a világra hoztak,
hiszen csak megint és megint
ez a vége (az eleje!) –:
csak nem nézték meg eleve
ezt a vacak földet, mifajta,
hogy egyáltalán élni rajta
érdemes-é – – úgymint befalta
eleinknek is eleit
és elejét is és az alját,
mint ahogy majd mohón befalják
utódaikat is örök-
falánk rögök,

s fölül, alul, elől, mögött
oda jut mind, végignyögött-
végigröhögött-végigkába
élet után az éjszakába.
Rosszak? Nem mi, felnőttekül
s szüleink-eleink voltak rosszak,
hogy féligkész világra hoztak?

Én feleim, éjfeleim
határán hiába figyelek:
nem védnek védjelek,
s jobb nem gondolni földre-égre,
jobb nem tünődni, hogy mivégre,
csak az marad, hogy védjelek,
ahogy tudlak, e vak világtól,
méregtől, ólomtól meg ágtól
s magamtól is megvédjelek.
Amíg kisdéd lángjaink égnek,
nincs helye ócska bölcsességnek.
Vár egy asszony és két gyerek.

REQUIEM

(Song of Myself)

És teste lón kutyáké, lelke agebeké.
Mind kérdezé az orvost, ha vajon ehét-é
ebacsontot, mely beforr, kakastélyt, varjuháját
és jégen piritott szopóska-borjumáját
és hóman-szekfüvet, mely ellen vón appella
és monteverdit is, hogy borsként a cappella
művel frissítse föl, kitatarozni, gyomrát,
hol békukucsált volt a röntgen vilmos konrád;
mégis agebeké lón a lelke, teste meg
kutyáké, kik, miként négy lábú istenek
(minőket csak ebész festőcskék festenek),
megugatják vala, amúgy mennybélien.
Az élet? vagy a sors? vagy a halál? ilyen.
(Érette zsongjon requiem.)